

سازمان امور مالیاتی کشور

روش های تعیین درآمد مشمول مالیات مودیان

خانه حسابداری

خانه حسابداری

روش های تشخیص درآمد مشمول مالیات (تا عملکرد
سال 97)

روش های تشخیص درآمد مشمول مالیات (تا عملکرد سال 97)

از طریق رسیدگی به دفاتر، اسناد و مدارک

از طریق علی الرأس

تعیین درآمد مشمول مالیات آندسته از درآمدهایی که طبق مقررات ق.م.م نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است

تعیین درآمد مشمول مالیات آندسته از درآمدهایی که طبق مقررات ق.م.م نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است

تعیین درآمد مشمول مالیات از طریق رسیدگی به دفاتر، اسناد و مدارک

چنانچه مؤدی به مقررات ق.م.م، تکالیف و دستورالعمل های صادره در خصوص نحوه تنظیم، نگهداری و تحریر دفاتر و رعایت اصول و موازین حسابداری به شرح زیر اقدام کند:

ق تسلیم اظهارنامه به موقع

ق اقدام به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوط به ارائه دفاتر و یا مدارک حساب

ق تحریر دفاتر قانونی و اسناد و مدارک مالی بر اساس آیین نامه اجرائی مربوطه

ق نظر اداره امور مالیاتی و یا هیأت سه نفره موضوع بند ۳ ماده ۹۷

ق گزارش هیأت ۸۱۱

مرو زمان

مالیاتی

-مرو زمان مالیاتی مدت زمانی است که در آن اظهارنامه مودی به هر دلیلی مورد بررسی قرار نگیرد مشمول قانون قرار می گیرد.

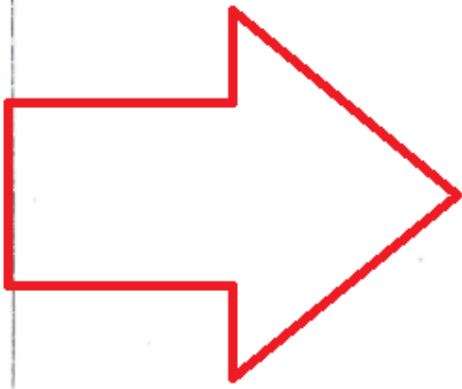

ماده 156 - اداره امور مالیاتی مکلف است اظهارنامه مودیان مالیات ابر درآمد را در مورد هر منبع که در موعد قانونی تسلیم شده است حداکثر ظرف یک سال از تاریخ انقضای مهلت مقرر برای تسلیم اظهارنامه رسیدگی نماید. در صورتی که ظرف مدت مذکور برگ تشخیص درآمد صادر ننماید و یا تا سه ماه پس از انقضای یک سال فوق الذکر برگ تشخیص درآمد مذکور را به مودی ابلاغ نکند اظهارنامه مودی قطعی تلقی می‌شود

ماده 157 - نسبت به مودیان مالیات بر درآمد که در موعد مقرر از تسلیم اظهارنامه منبع درآمد خودداری نموده‌اند یا اصولاً طبق مقررات این قانون مکلف به تسلیم اظهارنامه در سر رسید پرداخت مالیات نیستند مرو زمان مالیاتی پنج سال از تاریخ سر رسید پرداخت مالیات می‌باشد و پس از گذشتن پنج سال مذکور مالیات متعلق قابل مطالبه نخواهد بود، مگر این که ظرف این مدت درآمد مودی تعیین و برگ تشخیص مالیات صادر و حداکثر ظرف سه ماه پس از انقضای پنج سال مذکور برگ تشخیص صادره به مودی ابلاغ شود.

برگه دعوت اسناد و مدارک

سازمان امور مالیاتی کشور اداره کل امور مالیاتی		برگ دعوت اسناد و مدارک (موضوع ماده ۲ قانون مالیاتهای مستقیم)	
اداره امور مالیاتی:	واحد رسیدگی:	واحد مطالبه و وصول:	کلاس پرونده:
نام شخص حقوقی:	شماره اقتصادی:	تلفن:	کد پستی:
نشانی اقامتگاه قانونی:	در اجرای ماده ۲۲۹ قانون مالیاتهای مستقیم و با توجه به بند ۲ ماده ۹۷ در تاریخ ۱۳۹۲۰۲۰۲ برای رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک مربوط به عملکرد دوره مالی فوق الذکر به آن شرکت مراجعه خواهد شد. لذا خواهشمند است دستور فرمایید دفاتر و اسناد و مدارک و صورتهای مربوط به شرح ذیل در اختیار اینجانب قرار گیرد. بدیهی است در صورت عدم ارائه هر یک از موارد مذکور، بعداً به نفع شما قابل استناد نخواهد بود.		
<ul style="list-style-type: none">۱- دفاتر قانونی (روزنامه، کل، معین) ترازنامه و حساب سود و زیان۲- مشخصات دفتر مآخوذه از اداره ثبت شرکتهای که تاویس مانده است۳- برنامه حانرم (لزار) و دستورالعملهای کار با ماشین۴- کپی از پاندهای اطلاعاتی مربوط به حسابها روی دیسکت۵- کلیه فاکتورها و اسناد مربوط به خرید و فروش کالا و صورتحسابهای مربوط به درآمد۶- مکاتبات واردات و صادرات کالا۷- صورت حسابهای بانکی و صورت مغایرت آنها۸- صورت ریز سرمایه گذاری یا ذکر نوع سرمایه گذاری و مشخصات آن۹- کلیه اسناد و مدارک مربوط به هزینه ها۱۰- صورت ریز استهلاکات سنواتی به تفکیک هر سال۱۱- تراز شش سئونی دفتر کل و صورت ریز پدکاران، پستانکاران، اسناد دریافتی۱۲- صورت حقوق و دستمزد پرداختی به تفکیک هر ماه یا ذکر میزان مالیات مکسوره۱۳- فهرست و فتوکپی کلیه قراردادهای منفذ طی سال مورد رسیدگی۱۴- فتوکپی صورت وضعیت وجوه پرداختی به پستانکاران خارجی۱۵- اسامی و مشخصات سهامداران، شرکا، انضا۱۶- فتوکپی کلیه اسناد مالکیت املاک۱۷- کلیه اسناد و مدارک مربوط به انتقال حق واگذاری محل (سرقلمی)۱۸- صورتهای مالی دوره مورد رسیدگی به انضمام یادداشتهای همراه آن و گزارش حسابرس مالی و بازرس قانونی۱۹- رسید تسلیم تراز سه ماهه به واحد مالیاتی در صورت مکاتبزه بودن دفتر۲۰- سایر اسناد و مدارک مربوط۲۱- کلیه اسناد و مدارک مربوط به خرید دارائیا۲۲- مستندات تغییراتی که در جریان سال در اساسنامه شخص حقوقی بوجود آمده است۲۳- فتوکپی اسناد اجاره رسمی یا هر نوع قرارداد عادی اجاره۲۴- هرگونه مدارکی که در تعیین مالیات عملکرد سال مورد رسیدگی موثر باشد			

هیات بند 3 ماده 97

در زمان رسیدگی هنگام بررسی اسناد و مدارک ، اگر اسناد و مدارک یکسری ایرادات داشته باشد ممیز پرونده را به هیات بنده 3 ماده 97 ارجاع میدهد :

- q دفاتر قانونی مشکل داشته باشد
- q فاکتورهای خرید و فروش ایراد داشته باشد
- q حساب جاری شرکاء زیاد گردش داشته باشد

حالات مختلف نظر دهی هیات بند 3 ماده 97

نظر اول

رسیدگی دفاتر = یعنی اظهارمودی درست است و ممیز باید از طریق اسناد مدارک رسیدگی را انجام دهد.

نظر دوم

مردودی دفاتر = آئین نامه ماده 95 به شماره 230761 ماده 16 موارد رد دفاتر میباشد که اگر یک مورد از موارد ماده 16 اتفاق افتاده باشد دفاتر رد یا به اصطلاح مردود میباشد.

نظر سوم

غیرقابل رسیدگی = در صورت اشکالات استانداردهای حسابداری دفاتر و اسناد مدارک، نظر به غیر قابل رسیدگی داده میشود.

نظر چهارم

ترکیبی از نظر دوم و سوم = یعنی به بعضی از بندها مردودی دفاتر و به بعضی بندها غیر قابل رسیدگی داده میشود.

تفاوت نظر دوم و سوم هیات بند 3 ماده 97

۹ در صورت اعلام نظر سوم (غیر قابل رسیدگی) پرونده " علی الراس " **میشد**.

۹ در صورت اعلام نظر دوم (مردودی دفاتر) اعلام میشود ممیز حق " علی الراس " کردن پرونده را **نداشت** .

تبصره 2- هرگاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا به دست آمده امکان تعیین درآمد واقعی مودی وجود داشته باشد، اداره امور مالیاتی مکلف است درآمد مشمول مالیات را براساس رسیدگی به اسناد و مدارک مزبور یا دفاتر، حسب مورد، تعیین کند.

نحوه محاسبه درآمد مشمول مالیات از طریق رسیدگی به دفاتر، اسناد و مدارک

نکته مهم: در رسیدگی از نوع دفاتر، ممیز نمی تواند فروش ابرازی را رد یا تغییر دهد. فقط میتواند بخشی از هزینه هارا برگشت بزند.

تعیین درآمد مشمول مالیات از طریق علی

ماده ۹۷- در موارد زیر درآمد مشمول مالیات مودی از طریق علی الراس تشخیص خواهد شد:

q در صورتی که تا موعد مقرر ترازنامه و حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان ، حسب مورد ، تسلیم نشده باشد.

q در صورتی که مؤدی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوط از ارائه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خود خودداری نماید.

q در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیر قابل رسیدگی تشخیص شود و یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین نامه مربوط مورد قبول واقع نشود که در این صورت مراتب باید با ذکر دالیل کافی کتبا به مؤدی ابلاغ و پیرونده برای رسیدگی به هیأتی متشکل از سه نفر حسابرس منتخب رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور احاله گردد.

نحوه محاسبه درآمد مشمول مالیات از طریق علی الراس

مالیات = نرخ × درآمد مشمول مالیات = ضریب یا ضرایب مالیاتی × قرینه یا قرائن
مالیاتی

قرائن مالیاتی یعنی چه؟

ماده ۱۵۲ ق.م.م (قبل از اصلاحیه)
قرائن مالیاتی عبارتست از عواملی که در هر رشته از مشاغل با توجه به موقعیت شغل برای تشخیص درآمد مشمول مالیات به طور علی‌الراس به کار می‌رود و فهرست آن به شرح زیر می‌باشد:

- q خرید سالانه.
- q فروش سالانه.
- q درآمد ناویژه.
- q میزان تولید در کارخانجات.
- q ارزش حق واگذاری محل کسب.
- q جمع کل وجوهی که بابت حق التحریر و حق الزحمه وصول عوارض و مصرف تمبر عاید دفترخانه اسناد رسمی می‌شود یا میزان تمبر مصرفی آنها.
- q سایر عوامل به تشخیص کمیسیون تعیین ضرایب.

ضرایب مالیاتی یعنی چه ؟

ضرایب مالیاتی عملکرد سال ۱۳۹۷

۱- حیوانات زنده، محصولات حیوانی و فعالیتهای وابسته

ملاحظات	درصد از فروش				نوع فعالیت	کد شناسایی فعالیت (آسیک)			ردیف
	خرده فروش	واردکننده	عمده فروش	تولیدکننده		خرده	عمده	تولید	
	۱۰	۱۲	۳	۸	انواع احشام، دام و پرندگان و آبزیان خوراکی (زنده)	۵۲۳۸	۵۱۲۵	۰۱۲۳ ۰۱۲۴ ۰۱۲۶ ۰۱۲۹ ۰۵۰۲	۱
تذکره: فروشندگان حیوانات خانگی و پرندگان غیرخوراکی (تزیینی) ۲۵٪	۱۰	۳۰	۳	۸	زنبور عسل، کرم ابریشم و سایر انواع حیوانات و پرنده‌های غیرخوراکی (به غیر از آبزیان)	۵۲۳۸	۵۱۲۵	۰۱۲۵ ۰۱۲۷ ۰۱۲۸	۲
	۱۴	۳۰	۴	۱۰	انواع ماهیهای تزیینی و سایر آبزیان غیرخوراکی	۵۲۳۸	۵۱۲۵	۰۵۰۲	۳
* کشتار، انجماد، بسته‌بندی ۳/۵٪ (اجرت بگیری ۲۵٪ از اجرت دریافتی) تذکره ۱: خرده فروشی گوشت قرمز (قصابی) ۶٪ تذکره ۲: جهت تعیین درآمد مشمول مالیات عرضه مستقیم انواع گوشت دام و طیور به صورت قطعه بندی و بسته بندی	۸	۱۰	۳	*	گوشت قرمز و سفید شامل گوشت انواع احشام، دام و طیور (به غیر از آبزیان)	۵۲۳۲	۵۱۲۷	۱۵۱۵	۴

ماده ۱۵۳ ق.م.م (قبل از اصلاحیه)

ضرایب مالیاتی عبارت است از ارقام مشخصه ای که حاصل ضرب آنها در قرینه مالیاتی در موارد تشخیص علی‌الراس، درآمد مشمول مالیات تلقی می‌گردد. تبصره- در صورتی که به چند قرینه اعمال ضریب شود معدلی که از نتایج اعمال ضرایب به دست می‌آید، درآمد مشمول مالیات خواهد بود

روش های جدید رسیدگی مالیاتی

آیین نامه اجرایی موضوع ماده 219 ق.م.م. شماره 180718 مورخ 1398

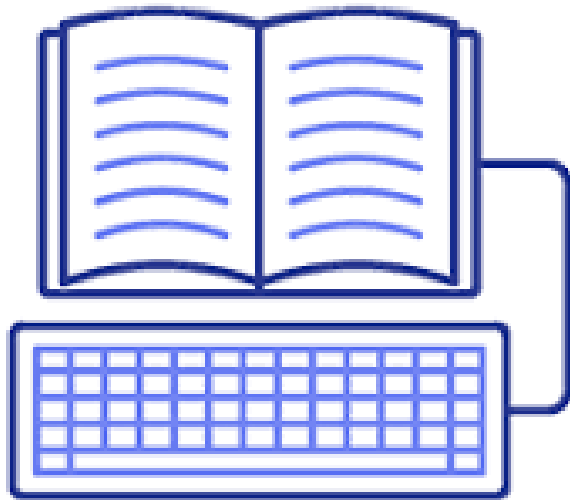

درآمد مشمول مالیات اشخاص **حقیقی** موضوع این قانون که مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی میباشند به استناد اظهارنامه مالیاتی مؤدی که با رعایت مقررات مربوط تنظیم و ارائه شده و مورد پذیرش قرارگرفته باشد، خواهد بود. سازمان امور مالیاتی کشور **میتواند** اظهارنامه‌های مالیاتی دریافتی را بدون رسیدگی قبول و تعدادی از آن‌ها را بر اساس معیارها و شاخص‌های تعیین شده و یا به طور نمونه انتخاب و برابر مقررات مورد رسیدگی قرار دهد

در صورتی که مؤدی از ارائه اظهارنامه مالیاتی در مهلت قانونی و مطابق با مقررات خودداری کند، سازمان امور مالیاتی کشور نسبت به تهیه **اظهارنامه مالیاتی برآوردی بر اساس فعالیت و اطلاعات اقتصادی کسب شده مؤدیان از طرح جامع مالیاتی** و مطالبه مالیات متعلق به موجب برگ تشخیص مالیات اقدام می‌کند. (طبق مفاد ماده 22 این نامه 219)

در صورت اعتراض مؤدی چنانچه ظرف مدت **سی روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات**، نسبت به ارائه اظهارنامه مالیاتی مطابق مقررات مربوط اقدام کند، اعتراض مؤدی طبق مقررات این قانون مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، این حکم مانع از تعلق جریمه‌ها و اعمال مجازات‌های عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر قانونی نیست.

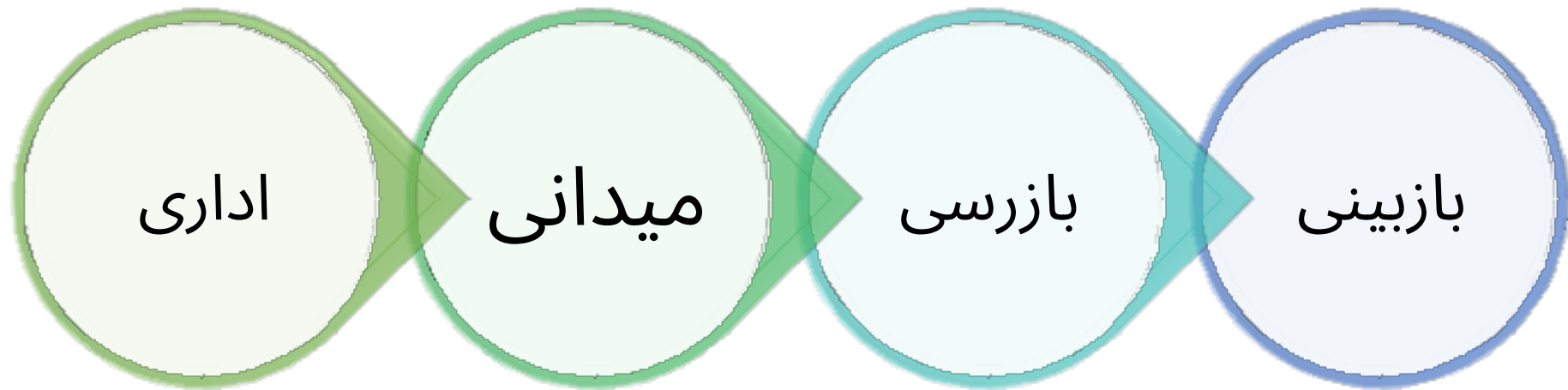
رویکرد اصلی سازمان در فرآیند حسابرسی مالیاتی، مادامی که مستندات و دلایل برای عدم پذیرش اظهارنامه مودی وجود نداشته باشد، پذیرش اظهارنامه مؤدی است.

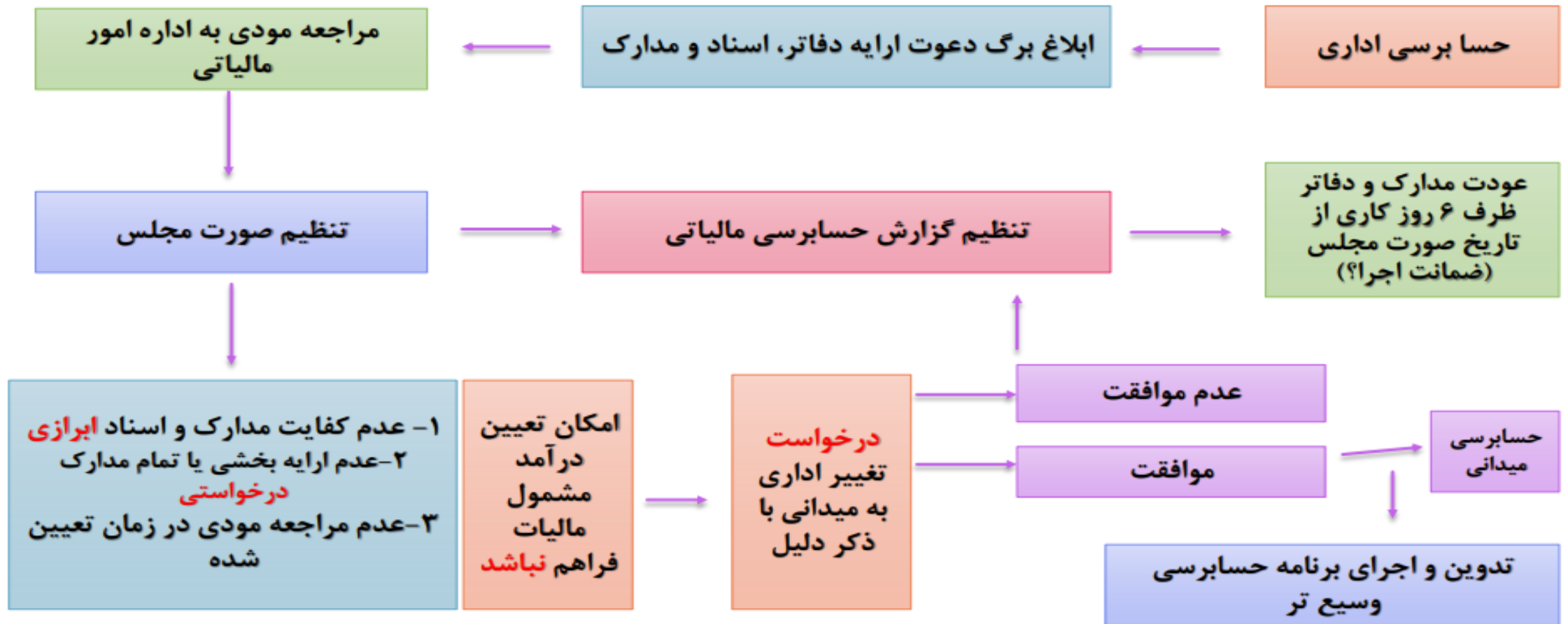

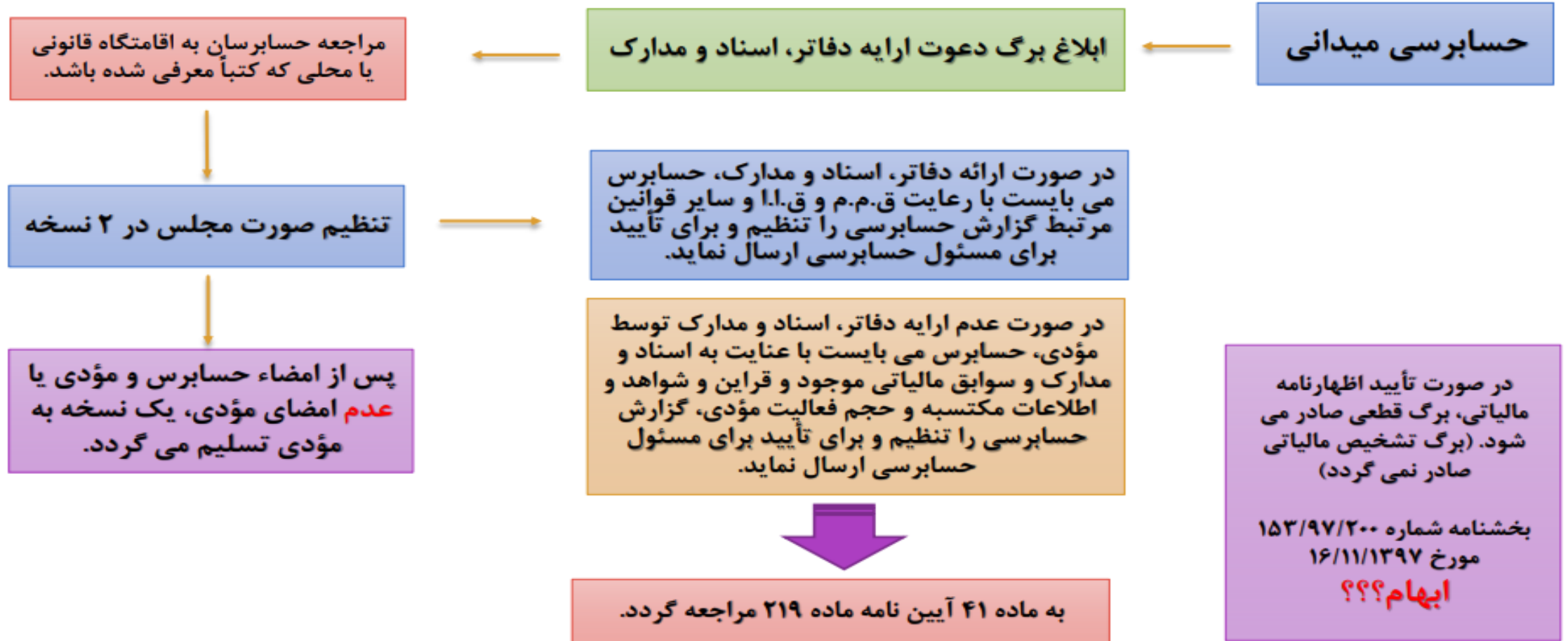
شناسایی و تشخیص درآمد مشمول مالیات، مطالبه و وصول مالیات موضوع این قانون به سازمان امور مالیاتی کشور محول می‌شود که به موجب بند (الف) ماده (95) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ایجاد گردیده است. نحوه انجام دادن تکالیف و استفاده از اختیارات و برخورداری از صلاحیت های هر یک از ماموران مالیاتی و اداره امور مالیاتی و همچنین ترتیبات اجرای احکام مقرر در این قانون به موجب **آیین نامه ای** خواهد بود که حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور، به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید.

بر اساس ماده ۷۹ قانون، سازمان می تواند بر اساس شاخص‌ها و معیارهایی که تعیین می‌نماید و یا به طور نمونه، نسبت به انتخاب مؤدیان مالیاتی بر اساس رتبه ریسک برای حسابرسی منابع مختلف مالیاتی اقدام نماید. در صورت عدم انتخاب مؤدی یا اظهارنامه مالیاتی برای حسابرسی، اظهارنامه مالیاتی تسلیمی در موعد مقرر که برای حسابرسی انتخاب نشده است، قطعی خواهد بود

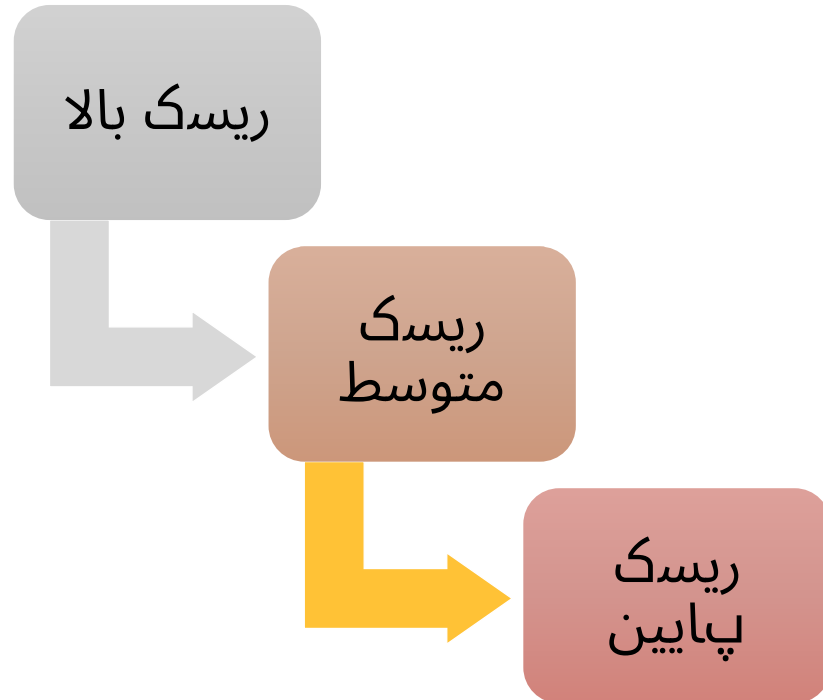

حسابرسی : بازرسی

q در این نوع حسابرسی هیچ اظهارنامه مالیاتی برای حسابرسی انتخاب نمی شود (رسیدگی نمی گردد). از این رو برگ تشخیص / مطالبه ای صادر نخواهد شد

q هدف : افزایش کیفیت گزارشهای حسابرسی و به روز رسانی اطلاعات مؤدی در سامانه از طریق **مراجعه به محل یا محل‌های فعالیت** یک‌پارچه مؤدی و تکمیل گزارش بازرسی مالیاتی (کاربرگ های بازرسی) و سپس ثبت نتایج و یافته های حاصل از اجرای این فرآیند در سامانه یک‌پارچه مالیاتی

q بر اساس نتایج حاصل از حسابرسی فوق امکان تغییر رتبه ریسک مؤدی وجود خواهد داشت.

فرآیند حسابرسی از نوع بازبینی معطوف به دو هدف اصلی میباشد:

۱ تهیه گزارش متمم حسابرسی مالیاتی و متعاقبا صدور برگ تشخیص مالیات متمم
۲ ارزیابی کیفی گزارش حسابرسی مالیاتی تهیه شده توسط حسابرس / حسابرسان مالیاتی که میتواند حسب درخواست مراجع مختلف سازمانی انجام گیرد.

بعد از خاتمه حسابرسی، اداره امور مالیاتی میتواند نسبت به انتخاب برخی از گزارشهای حسابرسی به منظور بررسی و ارزیابی کیفیت آنها اقدام نماید. اداره امور مالیاتی در صورت ضرورت با مراجعه به مؤدی و بررسی دفاتر، اسناد و مدارک حسب مورد، گزارش الزم تهیه خواهد نمود. گزارش نهایی مربوط به این نوع حسابرسی منجر به مواردی همچون تهیه گزارش حسابرسی متمم یا اصلاحی، تهیه گزارشات تخلفات مأموران مالیاتی و گزارشاتی در جهت تشویق و ارتقای مأموران مالیاتی با رعایت مقررات قانونی مربوط میگردد. بازبینی میتواند با درخواست دادستانی انتظامی مالیاتی و حسب مورد سایر مراجع ذیصلاح مالیاتی زیربط از جمله اداره کل امور مالیاتی مربوط، واحدهایستادی زیربط در سازمان و شورای عالی مالیاتی و توسط حوزه کاری حسابرسی انجام شود.

مودی نسبت به تسلیم دفاتر و اسناد و مدارک اقدام نماید

عدم تسلیم **بخشی** از اسناد و مدارک

عدم تسلیم **کلیه** اسناد و مدارک

کتمان درآمد و کتمان فعالیت

مودی نسبت به تسلیم دفاتر و اسناد و مدارک اقدام نماید

این مورد دقیقا شبیه به رسیدگی به دفاتر قدیم میباشد که ممیز فقط میتواند هزینه ها را رد کند و نمیتواند فروش ابرازی را رد یا تغییر دهد.

عدم تسلیم بخشی از اسناد و مدارک یا کلیه اسناد مدارک

در خصوص واحدهای تولیدی، خدماتی یا بازرگانی، در صورتی که قیمت تمام شده کالال و خدمات ساخته شده یا فروش رفته، آنالیز محصول (کالال و خدمت)، صورت گردش مواد و کالال و مستندات هزینه ای آن از جمله صورتحساب خرید مواد اولیه و کالال، حقوق و دستمزد و سایر هزینه‌های مربوط حسب مورد ارائه نشود بر اساس اینتاکد تعیین یا برآورد میشود.

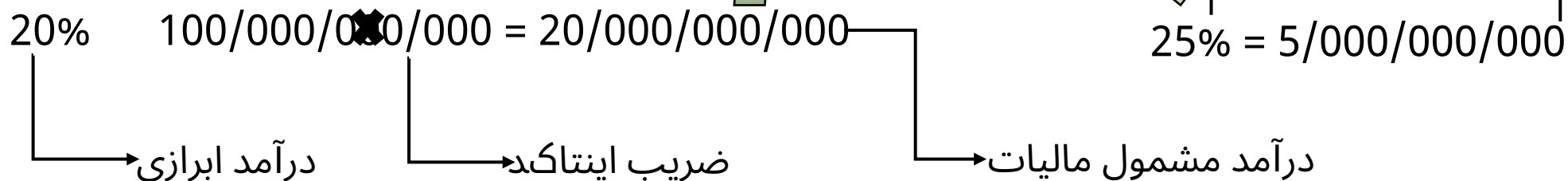

یک شرکت تولیدی درآمد ابرازی 10 میلیارد ریال و بهای تمام شده 9 میلیارد ریال اعلام کرده است ولی متاسفانه اسناد و مدارک بهای تمام شده را ندارد.

نحوه رسیدگی را شرح دهید.

درآمد ابرازی = 100/000/000/000

بهای تمام شده = 90/000/000/000

کتمان درآمد و کتمان فعالیت

در صورتی که مودی کتمان درآمد داشته باشد و سازمان امور مالیاتی متوجه کتمان شود محاسبه آن بصورت زیر خواهد بود:

ضریب اینتاگرد × مبلغ کتمان

ورود / عضویت

آموزش صفر تا صد حسابداری رایگان

خانه حسابداری

خانه حسابداری آموزش حسابداری آموزش مالیات خدمات دوره های آموزشی فروشگاه رسانه پرسش و پاسخ

- آموزش آنلاین حسابداری
- آموزش سامانه مودیان
- سایر دوره ها**
- تقویم آموزشی

دوره پایه
| پرورش کارشناس مالیاتی |

دوره پایه (پرورش کارشناس مالیاتی)

فرهاد زهره

از ۳,۵۰۰,۰۰۰

352

مالیات جزو جدایی ناپذیر حسابداری و واحدهای اقتصادی می باشد ، با سخت گیری های سازمان امور مالیاتی و تعدد قوانین ، مقررات ، بخشنامه ها ، آیین نامه ها و... اهمیت وجود یک کارشناس تخصصی مالیات را در واحد حسابداری و سطوح بالای سازمانی اعم از مدیران و تصمیم گیرندگان چند برابر میکند ، لذا فرصت مناسبی است تا افراد علاقه مند به این حوزه با ارائه خدمات مالیاتی با کیفیت از آن درآمد زایی داشته باشند .

مکان برگزاری آموزش
شعبه اسلامشهر / حضوری، غیرحضوری

۱۲ سرفصل آموزشی
هر جلسه ۴ ساعت

۴۸ ساعت آموزش تخصصی
تخصصی و کاربردی